

Főszerkesztő:
dr. Káldor György

MTI
MAGYAR TÁVIRATI IRODA

Felelős szerkesztő:
Baló László
Felelős kiadó:
Barcs Sándor

Minden jog fenntartásával. Kéziratnak tekintendő. Házilokszorosítás.
Kiadja a Magyar Központi Híradó Rt. Budapest, VIII., Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 189-666.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1948 november 17. 6 óra 15 perc

1918 november 20 - Harminc éve alakult a Kommunista Magyarországi Pártja

MDP § Fe/Sk/Ko GÁ Ö 1918 november 20-án, néhány héttel a magyar októberi forradalom győzelme után alakult meg a Kommunista Magyarországi Pártja, hogy a marxizmus-leninizmus elmélete alapján vezesse a magyar munkásszervezeteket. Három évtized alatt a párt kétszer, 1919-ben, a Tanácsköztársaság idején és 1943-44-ben átmenetileg szüneteltette tevékenységét. 1944-ben és 1945-ben változtatta meg nevét: először Kommunista Pártra, majd Magyar Kommunista Pártra. Mindvégig hű maradt elveihez, a marxizmus-leninizmus tanításaihoz. Hű ezekhez a tanításokhoz ma is, amikor a Szociáldemokrata Párttal egyesülve, a Magyar Dolgozók Pártja nevet vette fel.

A magyar munkásmozgalomnak éppen úgy, mint a nemzetközinek, próbaköve volt az első világháború kitörése. A nyugati országok nagy szociáldemokrata pártjai nem állották ki ezt a próbát. Ezek a pártok megállavó vezetői a saját burzsoáziájuk oldalára álltak az imperialista háborúban, támogatták a hadviselést, megszavazták a hadi hitelket. Annak, hogy a magyar szociáldemokrata vezetők nem szavazták meg a hadi hitelket, csak egy oka volt: nem voltak bent a parlamentben. Egyébként mindenben a nyugati pártok mintájára kiszolgálták a magyar uralkodó osztályok hadigépezetét.

A Kommunista Magyarországi Pártja 1918-tól harminc éven keresztül harcolt, hogy a munkásmozgalomnak a jobboldali reformisták által megbontott egységét a marxizmus-leninizmus forradalmi tanításainak alapján helyreállítsa. Harmincövi küzdelem után ezt a törekvést siker koronázta. A baloldali szociáldemokraták segítségével sikerült megszűntetni a magyar munkásmozgalom legnagyobb átkát, a munkásszervezetek kettészakadottságát.

A jobboldali szociáldemokraták azt híresztelték, hogy Peyeréknek volt köszönhető a munkásszervezetek fennmaradása az ellenforradalom negyedszázada alatt. Valójában Peyerék nemcsak az egész munkásmozgalom, hanem annak szervezeteit is mindig újra és újra áruba bocsátották és nem rajtuk, hanem a kommunista vezetés alatt harcoló baloldali osztályharcos munkásokon múlott, hogy az ellenforradalom negyedszázadon keresztül nem merte megszüntetni a legális munkásszervezeteket. Nincs olyan ellenforradalom, nincs olyan uralkodó osztály, amely a gyávaagtól, a megállavástól és opportunizmustól maghátrálna. Csak a munkásszervezetek harcra szólították, kemény üklo szorították vissza és szorította is vissza az ellenforradalmi reakciót, amikor a munkásmozgalom szervezetéhez akart nyulni. /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2. kiadás 1948 november 17. 6 óra 15 perc

/1918 november 20 - Harminc éve alakult a Kommunista Magyarországi Pártja, folyt./ MDP § Fe/Sk/Ko GÁ Ö

A jobboldali szociáldemokrácia a fegyverletétel pártja volt. Ha a magyar munkásszervezetek fegyverrel az elmúlt három évtizedben mégsem roszdásodtak be, ha nem kapituláltak az osztály-ellenség előtt, az elsősorban a Kommunista Pártnak volt köszönhető. Mindaz, ami a magyar munkásmozgalom három évtizedében harcra, pozitív forradalmi tevékenységre volt, szorosan összefüggött a Kommunista Párttal. Akár baloldali szociáldemokraták, akár szakasz-vezetői ellenzék, vagy bármely más szervezet indított mozgalmat az ellenforradalmi elnyomás, a jobboldali osztályuralás ellen, csak akkor volt komoly, következetes és eredményes, ha fő részostük, irányítójuk, vezetőjük a Kommunista Párt volt. A Kommunista Párthoz való viszony volt az ellenforradalmi korszakban az értelmőrőfő minden munkásmozgalmi harc tevékenységének. A Kommunista Párt nagy vonzerőt gyakorolt a munkásmozgalom minden becsületos elemére és harcra során magában egyesítette a szociáldemokrata párt legjobb elemét, akik a jobboldali elleni küzdelemhez lefonták a következőt és a marxizmus-leninizmus alapjára helyezkedtek.

Igy vonta le a végső következtetést a felszabadulás után Szakasits Árpád és Marosán György vezetése alatt a Szociáldemokrata Párt túlnyomó többségét képviselő baloldal és segítette a Kommunista Pártnak - magáévá téve a marxizmus-leninizmus elméletét - megteremtani az egységes munkáspártot. /MTI/

Rádiódoboz, szeszherdő, országúti jelzőtábla, képeskönyv és koporsó - alumíniumból

Gé/Mk/Ko Gp Ö Az alumínium, a "magyar ezüst" egyre nagyobb tért hódít. A közeljövőben sok újfajta alumíniumcikket kerül a fogyasztókhoz.

Igy például bevezetik a vasúti kocsikat gyártását alumíniumból. Ez év szeptemberében az Állami Alumíniumipari Rt. megállapodott a MÁV-val, hogy egy évi próbaközele tiz tehervozat-ra készít alumíniumotötöt. Ez alatt az egy év alatt kiderül, hogy válik be a gyakorlatban. Ha az eredmény kielégítő, akkor új tehervozatjainkra már csak alumíniumotötöt kerül. /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3. kiadás 1948 november 17. 6 óra 30 perc

/Rádiódoboz, szeszfordó, országuti jelzőtábla, stb. folyt./

Gé/Mk/Ko Gp 0 Rátérnek alumínium öltözőszekrények gyártására is. Az öltözőszekrények eddig fából, vagy vasból készültek. Az alumíniumszekrények ugyanolyan tetszés szerinti színben és nagyságban készíthetők, mint a fa és vasszekrények - de egyrészt olcsóbbak azoknál, másrészt gyártásukkal devizát takarítunk meg, mert fát csak külföldről tudunk behozni.

Elkezdték az alumíniumkoporsók gyártását is. Itt is lényeges, hogy értékes valutáinkat nem kell külföldre főért kiadni. Az alumíniumkoporsó díszesebb és egyszerűbb kivitelben készül és alig különböztethető meg a fakoporsótól. Egy átlag alumíniumkoporsó 240 forint, sokkal olcsóbb tehát, mint a fából készült.

Alumíniumiparunk exportcélokra is dolgozik majd. Torvenczik 200 literes szeszfordók és bútángézpalcok gyártását a külföld számára. Az Orion-gyár kivitelre készülő rádióinak foglalatát hamarosan szintén alumíniumból, illetve "alufából" készítik. Az alufa alumíniumlemez, melynek mindkét oldalát vékony furnírlamoz borítja. Ez tetszés szerinti színre politurezhető. A most készülő magyar nórádiók nagy része is ilyen foglalatban kerül piacra. Hazai fogyasztóink részére a már ismert alumíniumböröndön, montó-ládán és edényeken kívül főleg a vidék számára, újra gyártanak dohány-szolencéket, tejes és mézkanálakat. Gyermekjátékokat is nagyobb mennyiségben hoznak piacra, mint eddig.

A közölgő karácsonyra az Uttörő Köztársaságról és vasútról alumínium-képoskönyveket készítenek. Az alumínium képoskönyv olcsóbb és jobb, mint a papír, mert nem szakad, nem törik, jobban hajlik és a képek is tiszteletesebbek. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás 1948. november 17. 6 óra 45 hely

Több mint 250 új lakást építenek Tatabánya és Oroslány bányász-családjainak

D 1/Mk/Mk Gp Apró bányász házacskák között visz az út. Ott az úrkellenek apró ablakaikkal az uttest mindkét oldalán. A házak között régi korhadt faanyagból készült melléképületek, ólak áttekinthetetlen kusza halmaza. Ez a tatai bányai bányász kolónia.

A lakóházak fürdőszobá és egyéb melléképületek nélkül épültek. Sok helyen, ha a bányászoknak nagy a családja, 6-8 ember zsufolódik össze a "munkáslakásokban".

- Bizony Vida méltóságos urnak kisebb gondja is nagyobb volt, mint hogy jó, egészséges lakásokat építtessen nekünk bányásoknak - mondja Molnár Zsigmond a 14-es akna vájára, - amint megyünk a bányász házak között az új épületek felé.

Erdő szélén fehérlik a négy terméskővel borított háromemeletes társasház. Azt hinnénk, Budapest valamelyik előkelő villa-negyedében, a Rózsadombon, vagy a Pasaréten járunk, - ha nem látánk az emelétről körülöttünk az aknatornyok egész sorát.

Az utolsó simitásokat végezzük a telep büszkeségét jelentő épületeken - mondja Papp főmérnök, a tatabányai bányakerület építési osztályának és a társasházak építkezésének vezetője, - úgyhogy december 15-ére mind a 86 lakás beköltözhető állapotban lesz.

Elénk munkazaj veri fel a kicsi erdő ősendjét. Szorgos kezek szerelnek, kopácsolnak, a nap sugarai néhány órával ezelőtt bevágott ablaktáblákon törnek meg és a csillogó fémből készült zászlotartó rudakon. Papp főmérnök vezet végig a lakáson. Konyha, fürdőszoba, W.C., éléskamra... mutatja sorban a különböző melléképületeket, majd a szobákba megyünk, amelyek szépek és nagyok. Két és három hálófülkés, egy nappali szobás lakások épültek. Minden lakáshoz nagy, szobanagyságra fedett terasz tartozik, nyári meleg idején ezek harmadik, illetve negyedik szobáknak számítanak - mondja a főmérnök, majd visszavezet a konyhába. Elfelejtett valamit megmutatni. A konyhában villanytűzhelyek állnak, ennek örülnek majd a bányászasszonyok. Egyébként mind a 86 lakást központi fűtés melegíti és állandóan melegvíz folyik majd a fürdőszobában és a konyhában is.

Tata bányán a négy háromemeletes társasházon kívül még öt földszintes ház épül, tizenkét két és háromszobás, fürdőszobás teljes komfortos lakással.

Erdős domboldalon terülnek el a tatabányai bányakerület másik nagy kolóniájának, az oroslányi telepnek újonnan épült bányász háza. "Itt is két és háromszobás teljes komfortos lakásokat építettünk", - mondja Papp főmérnök.

A szabályosan egymás mellé sorakozó 79 új ház mellett és mögött építkezés folyik. Most fejez ik be újabb 36 ház építését, és már meg is kezdték további 36 ház építését. /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás 1948 november 17. 7 óra -- perc

Mintaörséppületet avatott a rendőrség Gárdonyban

§ HM/Lt Ö Az 1848-as szabadságharc 100 éves évfordulójának esztendejében a magyar államrendőrség örszemélyzeti és tisztikara gyűjtést indított abból a célból, hogy a centenáriumi esztendejében mintaörséppület felállításával kifejezésre juttassa a rendőrtisztület közösségi szellemét. Az önkéntes felajánlások eredményeként Gárdony községben, a balatoni mút mentén felépült az örséppület. Az épület egészséges, tiszta, kényelmes, korszerű s a mult rideg rendőrhivatalaitól eltérően barátságos és otthonos. Ez az örséppület fog mintául szolgálni a felépítendő sokszáz örsnek. A cél az, hogy a rendőrtisztület nehéz és fontos munkáját a legmegfelelőbb körülmények között lássa el. Az örsök a sajtó, rádió, könyvtár birtokában a rendészeti feladatok elvégzése mellett fontos politikai, kulturális központjai lesznek a falunak.

A gárdonyi mintaörséppületet a belügyminisztérium vezetői hétfőn délelőtt adták át rendeltetésének. Az ünnepségen részt vettek a többi közt Veres József miniszteri osztályfőnök, dr. Balassa Gyula és dr. Komáromi László rendőrtábornokok, valamint a község elöljárói. A belügyminisztérium nevelési osztályának vezetője, Marschall László r. ezredes megrögzött örszemélyzeti és tisztikar közdeményezésének jelentőségét. Dr. Balassa Gyula tábornok beszédében hangsúlyozta a kulák befolyás visszaszorításának szükségességét. Majd az örsparancsnok átvette az épületet és maga, valamint beosztottjai nevében igéretet tett, hogy az örs igyekszik az ország legjobb örséi sorába kerülni. Utána leleplezték az épület falán levő emléktáblát, amely fölött a rendőrtisztület jelszava olvasható: "A dolgozó nép rendjét védjük." /MTI/

/Több mint 250 új lakást építenek...folyt./ Di/Mk/Lt Ö

A jövő évre ezek is elkészülnek. Összesen 145 új ház épül tehát 10.100.000 forintos befektetéssel és tervbe vették további 60 ház 4.200.000 forintos beruházást jelentő felépítését.

A nagyméretű építkezést az új oroszlanai akna, a 18-as akna feltárása teszi szükségessé, - mondja Mannheim munkásigazgató. - Ezeket a lakásokat a nagycsaládok bányászok kapják meg és azok, akik a munkavörsegyen folyamatán mutatott szorgalmukkal a leginkább kiérdemlik.

Persze nemcsak lakásokat építenek Tatabányán, hanem egészség-sor középület építése is folyik. Épülőben van többek között 1.600.000 forintos beruházással a városi kórházot kiegészítő szülészeti osztály, amelyben 86 ágy áll majd rendelkezésre. Tatabányán gimnáziumot, Oroszlányon új kulturális épületet építenek. A dolgozó népi demokratikus állam három és fél év alatt olyan eredményeket mutat fel Tatabányán, mint amelyeket Vidék félévszázados kiskirálysága után sem mutatott fel. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6. kiadás 1948 november 17. 7 óra 15 perc

Tizenhatalmillió forint a savanyu és szikes talajok megjavítására

§ ME/Lt/Kö Az ország területén hárommillió hold gyengétermő savanyu talaj és egymillió kat. hold szikes talaj vár megjavításra. A hároméves terv évenként 6.000 kat. hold mésztelen savanyu talaj javítását, továbbá az első évre 4000 kat. hold, a másodikra 6000 kat. hold, a harmadikra 8.000 kat. hold mésztelen szikes talaj megjavítását írja elő. E feladat teljesítésére a terv előirányoz savanyu talajok meszesítésére évenként 1.8 millió, a szikes talajok javítására első évre 3.6, második évre 5.4, harmadik évre 7.2 millió forintot. Ez évben 183 községben folytak talajjavítási munkálatok. Mezőgazdasági szempontból a legjövődolmozóbb beruházások egyike a talajjavítás. Az a szikes talaj, amely javítatlan állapotban átlag 3 q búzát terem, javítás után 8-12 q búzatermést adhat. Nagy előnye a szikes talaj javításának az is, hogy amíg a javítatlan szikes területen csak káliszók termelhetők, addig a javított szikesen már a második évben minden kultúrnövény megterem.

A talajjavítás másik fontos szektora a savanyu talajok megjavítása. Mintegy hárommillió kat. hold olyan talaj van, amelyből a jó termőtalaj nélkülözhetetlen elem, a mész kiesett és ennek következtében a talajok elsavanyodtak. A savanyu talajokon az igényesebb kultúrnövények gyengén, vagy egyáltalán nem teremthetők. Különösen a jobb takarmánynövények, pillangósok, kívánják a meszes talajt.

Ezeknek a feladatoknak megoldására a kormány Talajjavítási Nemzeti Vállalatot létesít. Ez a nemzeti vállalat kapja meg a különböző talajtani intézetek felszerelését és laboratóriumát. Ezek a talajtani intézetek eddig is résztvettek a talajjavításban. A nemzeti vállalatok birtokába kerülnek a szikesjavítási gépek is. Míg idáig a talajjavításoknál a jelentkezős sorrendben kerültek a gazdák földjei talajjavítás alá, a jövőben első sorban a szövetségesek és a 15 holdon aluli gazdák földjei kerülnek előbb talajjavítás alá. /MTI/

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

7. kiadás

1948 november 17.

V óra 2e perc

Ötven új KÖZÉRT-fiók nyílik a peremvárosokban

VR § Ko Ő A KÖZÉRT vezetősége feladatául tűzte ki, hogy ne csak a főváros központjában lakó polgári lakosság szerezhesse be élelmiszerezükségletét kényelmesen, lakásához közel, hanem azok a dolgozók is, akiknek most a munkáslakta negyedekből hosszú kilométereket kell gyalogolniuk, hogy napi szükségletüket beszerzhessék. A KÖZÉRT vezetősége statisztikát készített azokról a munkáslakta településekről, ahol most még hiányzik a fióküzletek s az adatok alapján már a közeljövőben üzemeltetését a következő helységekre építik ki: Albertfalva, Békásmegyer, Budafok, Budatétény, Cinkota, Csepel, Kispest, Mátyásföld, Nagytétény, Pesthidegkut, Pestszentimre, Pestszentlőrinc, Pestujhely, Rákoshegy, Újpest, Vecsés, Rákosliget, Rákosszentmihály és Sasshalom. Ezekben a helységekre kerülni ötven KÖZÉRT-belt nyílik s a számítások szerint egy-egy fióküzletre másfél ezer család esik. A KÖZÉRT az új áruházi felállításán kívül a már meglévő fióküzleteket korszerűsíti és ezenkívül a főváros minden részében, a gyárakban és nagyobb üzemekben olcsó népbüféket nyit.

Egyébként a feldolgozott statisztikai adatokból kiderül, hogy a KÖZÉRT áruosztályai októberben többszörszön túlteljesítették a rájuk bízott feladatot: az üzem baremfi-, tej- és halosztálya az előírányzott 450 mázsával szemben 1388 mázsát hozott forgalomba; a fűszer- és gyarmataruosztály előírányzata 22.860 mázsa volt s forgalombahozott 29.297 mázsát, míg a tejtermékosztály forgalma az előírányzott 1620 mázsa helyett 3642 mázsa volt. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 8. kiadás

1948 november 17

9 óra 45 perc

Felülvizsgálják az italmérési engedélyeket

Fő & JF/Sk/Hné gs Az igazgatásrendészeti alosztály italmérési csoportja minisztortandési rendelet értelmében orkölcsi és politikai szempontból felülvizsgálja az összes nagybudapesti korlátolt és korlátlan italmérési engedélyeket. Eddig összesen 5.325 engedélyt vettek revízió alá, 350 esetben tettek engedélyelvönási javaslatot. Az engedélyelvönásra javasoltak listáján számos közismert kocsmá és vendéglő szerepel. /MTI/

Másfélmilliót akart sikkasztani egy Nyugatra kőszülő társaság

Fő & JF/Mk/Hné gs A főkapitányság büntügyi osztályának nyomozói kőszülő nagyarányu csalásról és sikkasztásról rántották le a loplot. Egy volt nyugatosokból álló örökszövetkezet hamisított csokklapokat készített, amelyeknek segítségével a Munkások és Tisztviselők Takarékszövetkezet Banktól is másfélmilliót vettek volna fel és a pénzzel nyugatra akartak szökni. Az ügy középpontjában Buzás Rozsó, a nevezett bank Teréz-körúti fiókjának pénztárosa állott. A rendőrség az ügy összes szereplőit: Buzás Rozsót, Rohonyi Attilát, Buzás barátját, Nagy Béla volt nyugatos testőrtisztot és Tatai Ferenc orvostanhallgatót letartóztatta. Valomnyiük ellen megindult az eljárás. /MTI/

Lelcplözött sikkasztók

Fő & JF/Mk/Hné gs A gazdasági rendőrség őrizetbe vette Némóthi Miklóst és Feigl Józsefet, a Darvas Testvérek Kft. Szővőgyár volt tisztviselőit, akik egymással összejátszva előbb 32.000, majd 10.000 forintot sikkasztottak a Darvas-cőgtől, illetve a Szabados Textil-művektől. Ugyancsak sikkasztásért tartóztatták le Barcza Kálmánt, a Vadásztöltény-Gyútaes és Fogycvgyár pénzbeszédő osztályának egyik vezetőjét, aki 60.000 forintot sikkasztott és azzal nyugatra akart szökni. Az átszökés nem sikerült, Barcza többheti csatángolás után visszatért a nyugati határról és önként jelentkezett. /MTI/

Kábitószor ellenőrzés a VII. és VIII. kerületi gyógyszerárakban
Fő & JF/Mk/Hné gs A kábitószorokat ellenőrző központi szerv ellenőrzést végez a VII. és VIII. kerületi gyógyszerárakban. Tíz gyógyszerárban eddig 30 darab hamisanak látszó orvosi rendelvényt foglaltak le. Két toxikomániást őrizetbe vettek. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 9. kiadás

1948 november 17 10 óra 20perc

A beállott hűvösebb idő nem befolyásolja az őszi munkálatokat

Na/Mk/Hné gs ME Az utóbbi napokban az addigi enyhe idő hirtelen hűvösebb fordult és a hőmérséklet a fagypontra szállott le, sőt éjszakai fagyok is felléptek. A Magyar Távirati Iroda munkatársa felkérte a földművelésügyi minisztériumban Lázár Vilmos miniszteri osztályfőnököt és kérdést intézett hozzá, mennyiben befolyásolják a mostani fagyok egyrészt a még elmaradt őszi munkák befejezését, másrészt a vetések állását?

- A korán vetett őszi árpa és a rozs szépen kikelt és annyira megerősödött, hogy nemcsak a jelenlegi 2-3 fokos, de ennél nagyobb fagy sem ártat neki, - mondotta Lázár Vilmos. Általában az ilyen 2-3 fokos fagyok nem veszélyesek a gabonaművekre. A Tiszántúlon volt ugyan 5-6 fok hideg is, de azon a vidéken ezt megelőzőleg hó esett és így az őszi vetést hótakaró borítja.

- Itt - ott reakciók kulákok azt a rémhírt terjesztik, hogy egyes helyeken a vetés kifagyott. Céljuk átlatás, sokkal kevesebb vetőmagot vetettek el, mint amennyit kötelesek voltak volna. Az ellenőrzés alkalmával azután igyekeznek a bűns mulasztásuk miatt beállott nagy hiányt a fagyra tolni.

- A szántóterület már eddig eléri a 6.5 millió holdat. Szántani novemberben és decemberben is lehet, mindaddig, amíg az október nem fagy a földből. Szántóterületeinknek ezidén valószínűleg legalább 80 százalékát felszántjuk, tavaszra valószínűleg csak a homokos területek maradnak. Tavaly még december 5-én és 6-án is vetettünk búzát. Az akkor beállott fagy egyáltalán nem ártott meg a vetésnek. Végeredményben tehát sem a szántás, sem a vetés szempontjából a hőmérséklet jelenlegi szűkülése nem jelent semmi veszélyt.

/MTI/

TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 10. kiadás

1948 november 17 11 óra--perc

Országgyűlés - Bizottsági ülések

ME & Mk/Hné gs A honvédelmi és igazságügyi bizottság 1948 november 17-én, szerdán délután 4 órakor együttes ülésen tárgyalja a honvédelmi miniszternek honvédelmi és igazságügyi felhatalmazásról szóló törvényjavaslatot és a katonai titok tekintetében elkövetett hátlanságra vonatkozó hatásköri rendelkezésekről szóló törvényjavaslatot.

Az országgyűlés november 18-án, csütörtökön délután 10 órakor tartandó ülésének napirendje:

1./ A bizottságokban megüresedett tagsági helyek betöltése,

2./ A Magyar Nemzeti Bank létesítéséről és szabadalmáról szóló 1924: V. t.c. kiegészítő és módosítása tekintetében intézkedő 1948 évi XXXII.t.c. módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalása,

3./ A Nagy-Budapest területén megválasztott törvényhatósági bizottsági és képviselőtestületi tagok megbízásának meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat tárgyalása és

4./ A zárszámadás-vizsgáló bizottság három-
rondbeli jelentésének tárgyalása. /MTI/

Hindu ujságíró előadása a Magyar-Koloti Társaságban

ME & Sk/Hné Ba A Magyar-Koloti Társaság előadó-ülésén november 19-én, pénteken délután 1/2 6 órakor az Egyetem bölcsészeti karán /Muzcum-körut 6-8/ Gita Banarjoi ujságíró előadást tartott "A modern hindu nő élete" címmel. A bombayi ujságíró magyar nyelven tolmácsolják és az előadást Germanus Gyula egyetemi tanár vezeti be. /MTI/

A jövőheti tipusebőd-étrend
Bp & Vr/Mk/Hné gs A tipusebőd-étrend november 22-től 28-ig a következő: hétfő: loncsosfőzők, kolbásszal; kedd: magyaros bablós, rakott motélt; szerda: borjúhús, kolbáposzta főzők; csütörtök: serpenyős burgonya, egy pár bócsi virslivel; péntek: zellerkrémleves, tejben rizs, fahéjas cukorszórással; szombat: csontleves, vadás marhasült zsemlyegombóccal; vasárnap: kolozsvári töltött káposzta, egy darab lokváros buktával. /MTI/ TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 11. kiadás 1948 november 17 12 óra 15 perc

Felhívás a mezőgazdaságilag hasznosított ingatlanok tulajdonosaihoz

Bp & Vr/Mk/Hné gs A polgármester felhívja a Budapest székesfőváros területén minden mezőgazdaságilag hasznosított ingatlan tulajdonosát, hogy a kerületi előjárásokon működő termelési megbizottaknál 1948 december 1-ig be kell jelenteni minden olyan ingatlant, melyet a tulajdonos maga kíván megművelni. A bejelentést a tulajdonosnak, vagy megbizottjának írásban kell megtenni az ingatlan fekvése szerint illetékes kerületi termelési megbizottánál, az ott rendelkezésre bocsátott úrlapon. A be nem jelentett ingatlanokat a Budapesti Termelési Bizottság helybéli lakos igénylők részére bérbe fogja adni. A házhoz tartozó telek tulajdonosa bejelentésre nem kötelezett. /MTI/

Villamosítás

AVIRT & Sk/Hné gs Az Állami Villamosművek faluvillamosítási programja korábban az elmúlt héten kapcsolta be a hálózatba Kistótfalu baranyamegyei, Sirok és Bodony hevesmegyei községeket. /MTI/

A Nemzetközi Ujságírószövetség Végrehajtó Bizottsági ülésének második napja

Gá/Mk/Hné gs A Nemzetközi Ujságíró Szövetség Végrehajtó Bizottsága szerdán folytatta tanácskozásait. Időközben megérkezett Harry Martin, az Egyesült Államok delegátusa is. A konferencia második napján folytatták a vitát Jirj Hronok főtitkári beszámolója felett. Elsőnek a szovjet delegáció vezetője D. Zaslavszkij, a Pravda szerkesztője szólalt fel:

Vö/Mk/Hné Zaslavszkij Hronok főtitkári beszámolójából indult ki, amely megállapítja, hogy a végrehajtó bizottság bonyolult nemzetközi helyzetben folytatta munkáját. Ez a bonyolult nemzetközi helyzet abban áll, hogy a világ népei nem kívánják a háborút, félnek a háborútól, de háborúval ijeszti őket azok a csoportok, akiknek előnyös a háború és ezért háborút szítanak.

Azokban az államokban, ahol a sajtó háborús propagandát folytat, a széles néptömegekben aláássák a sajtó iránti bizalmat - folytatta Zaslavszkij. Nekünk, mint a hívtásos ujságírók nemzetközi szervezetének, mint a dolgozó ujságírók szervezetének és nem a kiadók és ujságtulajdonosok szervezetének az a feladatunk, hogy megmutassuk, az ujságírók tömegekben nem osztják a háborúra uszítók nézeteit. /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 12. kiadás 1948 november 17 12 óra 30 perc

/A Nemzetközi Ujságírószövetség végrehajtóbizottsági ülésének második napja, 1. folytatás./

Vö/Mk/Hné gs

Hazug vád az, hogy az ujságírók tömegeikben nem az emberiség érdekeit szolgálják. Szükségünk van arra, hogy a nemzetközi ujságíró szervezet tekintélye magasra álljon, a mi szervezetünk erős, tisztelőtet parancsoló szervezet legyen és hangját az egész világon meghallják, amikor a nemzetközi ujságíró hadsereg nevében beszél. Szervezetünk megerősítése a mi érdekünk és küzdenünk kell szervezetünkön belül minden olyan jelenség ellen, amely erejét gyengíti. A főtitkár jelentéséből kiderül, hogy szervezetünkön belül vannak olyan erők, amelyek nem megerősítésre, hanem gyengítésre, tekintélyének aláadására, a szervezet szétbomlására, sőt esetleg megsemmisítésre irányulnak. Vannak, akik a főtitkár beszámolójában külön adminisztratív, pénzügyi és külön politikai részt akarnak látni. Csak hogy a pénzügyi és adminisztratív kérdések is politikai kérdések. Így például a Nemzetközi Ujságíró Szövetség legnépesebb szervezete, a 17.000 tagot számláló amerikai szervezet, nem fizet tagdíjat. Mi ennek az oka? Talán az amerikaiaknak nincsen dollárjuk - vetette fel a kérdést Zaslavszkij a Bizottság tagjainak derűltége közben - akkor segíteni kellene rajtuk. Mindenképp tudja, hogy az Amerikai Ujságíró Szövetség nem azért nem fizet, mert szegény. Az az oka, hogy Martin urnak, az Amerikai Ujságíró Szövetség elnökének, nem tetszik Hronok főtitkár és a cseh-szlovák ujságírók tevékenysége. Alapszabályaink megadják a jogot az amerikai ujságíróknak is, hogy panaszkodjanak, tiltakozzanak. Martin azonban egyszerűen azt javasolja Szövetségünk elnökének, kénytelenek, hogy távolítsa el Hronokot. Martin még azt a félreértést sem veszi magának, hogy szervezetünk alapszabályával megismerkedjék és a szerint járjon el, hanem jogtalan módon, egyszerűen nem fizet, mert nem tetszik neki Hronok. Azt mondja, ha megteszitek, amit kívánok, adok dollárokat, ha nem, nem adok. Mi tudjuk, hogy hívják ezt a politikát. Ez a Marshall-politika. De vajon megengedhető-e a Marshall-politika a mi szervezetünkben? Lehetséges-e ilyen módon megfélemlíteni egy szakasz szervezet alapszabályairól és a Marshall-diktátum politikáját alkalmazni a dolgozó ujságírók szervezetével szemben. /Folyt.köv./

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13. kiadás 1948 november 17 12 óra 45 perc

/A Nemzetközi Ujságírószövetség Végrehajtó Bizottsági ülésének második napja, 2. folytatás-/

Vö/Mk/Hnó gs

Martin ur, az Amerikai Ujságíró Szövetség elnöke ezzel a magatartásával Marshall segítőjévé lett. Mi azonban kijelentjük, hogy a Nemzetközi Ujságíró Szövetség nem adja el magát. Erője függetlenségében rejlik. Nem kap kölcsönt, hanem tagdíjából tartja fenn magát és ez függetlenségének és becsületének alapja. Amikor tehát szervezetünk alapvető jogát megsértik, akkor nem egyszerűen pénzügyi, hanem politikai kérdéssről van szó. Ez a politikai kérdés abban áll, hogy a dolgozó ujságírók szervezetét és érdekeit alá akarják rendelni a kapitalista kiadók érdekeinek. Ebbe azonban szervezetünk nem megy bele. Ezért az egyes nemzeti szervezetek támogatása igen fontos nemzetközi szervezetünk erőssége szempontjából.

- A prágai Nemzetközi Ujságírókongresszus eredményeit nem tetszettek Murraynak, a Nemzetközi Ujságíró Szövetség akkori amerikai elnökének és sietett kijelenteni, hogy az amerikai ujságírók kilépnek a szövetségből. Azonnal vissza is tért Amerikába és ilyen javaslatot tett az amerikai ujságíróknak. Csak hogy az amerikai ujságírók elutasították Murrayt és nem akartak kilépni. Meg kell tehát jegyeznünk, hogy Murray bomlasztó kísérlete kudarcot vallott. Az amerikai ujságírók többsége nem akart a bomlasztás útjára lépni, amelyre Murray hívta őket. Kudarcot vallott Murray a francia ujságírók körében is. Örülünk, hogy a francia ujságírók is megmaradtak nemzetközi szervezetünkben, mert mi ebben szervezetünk megerősítését látjuk. Örülünk, hogy a haladó francia ujságírók a francia munkásszállal együtt haladnak és nem árulják el annak érdekeit.

- A harmadik bomlasztó kísérlet az ausztráliai ujságírók kilépése a Nemzetközi Ujságíró Szövetségből. Erre vonatkozólag a főtájkári beszámoló nem tartalmaz magyarázatot. Ami az Ausztráliai Ujságírók Szövetsége kilépése körül lezajlott, az igen tanulságos. A kilépésre vonatkozó javaslatot 1164 ausztráliai ujságíró szavazta meg, ellene 530 szavazott, 1160 pedig tartózkodott a szavazástól. Ilyenformán nemzetközi szövetségünkkel szemben az ausztráliai ujságírók kisebbsége helyezkedett tagadó álláspontra, az ausztráliai ujságírók többsége, vagy a kilépés ellen van, vagy legalább is ingadozik.

/Polyt.köv./

TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás 1948 november 17 13 óra 05perc

/A Nemzetközi Ujságírószövetség Végrehajtó Bizottsági ülésének második napja, 3. folytatás-/

Vo/Mk/Hnó gs

- Az Ausztráliai Ujságíró Szövetség vezetősége nem tudta a maga oldalára állítani az ausztráliai ujságírók többségét, akik őrzik nemzetközi szövetségünk hatalmas jelentőségét és fontosságát. Az ausztráliai ujságírók részéről további együttműködési szándékra vonatkozó megnyilatkozás is történt. Ugy gondolom, a Végrehajtó Bizottságnak üdvözölni kell azokat az ausztráliai ujságírókat, akik hűvek maradtak az Ujságírók Nemzetközi Szövetségéhez, támogatni kell őket, mert hiszem, hogy a becsületes, haladó ausztráliai ujságírók vissza fognak térni Szervezetünkbe.

- A másik igen fontos kérdés a görög ujságírók kérdése, a görög ujságírók üldözése és a sajtószabadság teljes hiánya Görögországban. Akkor, amikor mi itt ülünk és a sajtó kérdéseivel foglalkozunk, Kozosz, a Rizoszasztisz szoroskötője börtönben ül és várja a halálos ítélet végrehajtását. Halálra ítélték azért, mert morószon és függetlenül kifejezte véleményét a sajtóban. Semmi más bünye nincs és nekünk ujságíróknak tekintet nélkül politikai felfogásunkra, ha becsületesek vagyunk és szívügyünk az ujságírói hivatás, nem hallgathatunk és nem ülhetünk nyugodtan, amikor egyik kartársunkat alá akarják vésni, mert őlt a sajtószabadsággal. Bologyozhatunk-e abba, hogy Görögországban aljasul meggyilkoltak egy becsületes amerikai ujságírót, Polkot, elmozdítunk-e szó nélkül amellett, hogy a görög ujságírók többsége becsületes és haladó ujságírókat kineznek. Ebben az ügyben már több ujságírószervezet hallatta hangját. Most már láthatjuk, miért nem jelent meg a görög ujságírók küldöttsége a Végrehajtó Bizottságnak ezen az ülésen. Azért nem jöttek, mert félnek. Itt a görög ujságírók védőtájkáknak ülnek és nem tudnának válaszolni, ha megkérdeznék, mit tettek Glozoz megmentésére. Glozozt a német fasiszták nem tudták kivégezni és most a görög fasiszták akarják kivégezni. Mit mondanának erre a görög ujságírók, ha itt volnának? Kénytelenek volnának elrejtteni kezüket, mert ezek a kezok véresek. Most látjuk, mennyire jogos volt, mikor Prágában tiltakoztunk az ellen, hogy a görög ujságírókat felvegyék szervezetünkben mert fasisztáknak nincs helyük az Ujságírók Nemzetközi Szövetségében.

- Ugy gondolom, hogy a magyar ujságírók küldöttségének határozati javaslatát el kell fogadni, mert a benne foglalt kérdések szervezetünk erőjének és tekintélyének megerősítésére vezetnek. Javasolom, egyhangúlag fogadjuk el ezt a határozati javaslatot, hogy ezzel is megmutassuk: /Polyt.köv./ K.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 15. kiadás 1948 november 17 13 óra 20 perc

/A Nemzetközi Ujságírószövetség Végrehajtó Bizottsági ülésének második napja, 4. folytatás./

V8/Mr/Hnó Cs

szervezetünkben az egység és az együttműködés öröi főlényben vannak a bomlasztó, szervezetünk meggyöngyítésére irányuló erő-
rök felett. Ezt követelik a Nemzetközi Ujságíró Szövetség érdekei, a népek békéjének és barátságának érdekében, ezt követeli maga a becsület. Az ujságírók a népet akarják szolgálni és magasra akarják tartani a sajtószabadság zászlaját; - fo-
jzto be beszédét Zaszlavszkij, a Pravda szerkesztője.

Bs/&Sk/Hnó Cs Zaszlavszkij beszédének angolnyelvi is-
mertetője után Hronok főtitkár bejelentette, hogy táviratot ka-
pott a Görög Ujságíró Szövetségtől, amelyet ismertetni kíván.
A főtitkár emlékeztetett arra, hogy Glozosznak, a Rizoszpasztisz
szerkesztőjének halálos ítélete után több ország ujságíró szor-
vezete, így a bolgár, magyar, lengyel, csehszlovák, stb; ujság-
író szervezet tiltakozott a halálos ítélet ellen és ilyenértelmi
táviratokat intéztek a görög kormányhoz, a Görög Ujságíró Szö-
vetséghez és Trygve Liehez, az Egyesült Nemzetek főtitkárához.
A Görög Ujságíró Szövetség választáviratában kijelenti, hogy
Glozost soha nem tekintették ujságírónak és az érdekében tett
lépéseket Görögország elleni propagandahadjárat részének to-
kintik.

Hronok főtitkár ezzel kapcsolatban rámuta-
tott arra, hogy a Görög Ujságíró Szövetség eddig még soha nem
fizette be tagdíját és ezért felvoti a kérdést, vajjon egy
ilyen szervezetet egyáltalában a Nemzetközi Ujságíró Szövet-
ség tagjának lehet-e tekinteni.

Ezután az ölnök az idő előrehaladottságára
való tekintettel a ma délelőtti ülést borokasztotta./Folyt.köv./

Holtai Jónó a miniszterelnöknél

K8 & N1/Sk/Hnó ME Ba Dinny s Lajos miniszterelnök keddon dél-
ben fogadta a külföldi utról hazatért Holtai Jónót, a Magyar
Írók Szövetsége diszelnökét és hosszabb, zivolyos beszélge-
tést folytatott vele. /MTI/

TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16. kiadás 1948 november 17 13 óra 25 perc

Időjárásjelentés

& V4/V4 Ba A Meteorológiai Intézet jelenti november
17.-én, szerdán délbén:

Az Atlanti-óceánról tovább folytatódik az
enyhe légtömegek beáramlása szárazföldünkre. Az egész partvidéken
a Gibraltári szorosától fel, Észak-Norvégiáig a hőmérséklet 10 fok
felatt van. A meleg levegő mélyen betört a Szovjetunió területére
is és a havazást sok helyen esőzés váltotta fel.

Hazánkban keddon a hőmérséklet mindenütt
olvadáspont fölé emelkedett, bár az ország nagy részét egész napon
át sűrű köd borította. Sok helyről jelentettek kisebb esőt. Az éj-
szaka - az északeleti megyék kivételével - fagymentos volt. Ma reg-
gel az északi határszálon, valamint Nyíregyháza és Dobracon környé-
kén még 3-5 cm hó fokútt. A délelőtti órákban a k. lotti megyékben
kisütött a nap.

Budapesten keddon a hőmérséklet napi közép-
értéke 2.9 fokkal alacsonyabb, a légnomás napi középértéke
3.3 mm-rel magasabb volt, mint a sok évi átlag.

Budapesten szerdán délbén a hőmérséklet
5 Celsius fok, a tengorszintre átszámított légnomás 769 mm, alig
változik.

Várható időjárás esütörtök estig: Kissé
élénkebb szél. Jobbára borult, helyenkint ködös idő. Több helyen
eső. A hőmérséklet nem változik lényegesen. /MTI/

Elfogták a sasadi villák fosztogatóit

F6 & JF/b/V4 Ba A főkapitányság nyomozói elfogták Hobesek
Jolán és Szekeres Ferencné sokszorosán büntetett előéletű foglal-
kozásnélküliket, akik az utóbbi hónapokban több betörést követ-
tek el. Fossa Jónó zenész Dankó-utca 38. szám alatti lakásából
is 25,000 forint értékű holmit vittek el. Ugyanazok elfogták a
nyomozók Sasad, Csillabéro és Irhásárok villáinak fosztogatóit is:
Nagy István, Csontó Zoltán és Sobó Gyula büntetett előéletű fog-
lalkozásnélküliket, akik összesen 15 villág fosztottak ki. Valo-
sznyűüket tartóztatta a r ndórség. /MTI/

TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás 1948. november 17. 13 óra 35 perc

Vízállásjelentés

& Vá/Vá Ba Az Országos Vizgazdálkodási Hivatal
Vízrajzi Osztálya jelenti:

A Duna Aschach-Linz között árad, lejjebb apad, igen alacsony vízállás. A Duna vizének hőmérséklete Komáromnál 5.5, Budapestnél 5.5, Mohácsnál 5 Celsius fok. A mai dunai vízállások: Schárding 190 cm 7 %, Aschach 129 cm 11 %, Linz 122 cm 11 %, Struden 154 cm 11 %, Krems 165 cm 11 %, Bécs 137 cm 7 %, Pozsony 175 cm 9 %, Oroszvár 154 cm 13 %, Dunaremate 232 cm 13 %, Gönyű 116 cm 15 %, Komárom 125 cm 13 %, Esztergom 124 cm 13 %, Budapest 161 cm 13 %, Dunapentele 137 cm 15 %, Paks 135 cm 13 %, Baja 203 cm 15 %, Mohács 231 cm 17 %, Bozdán 76 cm 17 %, Apatin 129 cm 21 %, Gombos 134 cm 18 %, Ujvidék 120 cm 21 %, Zimony 186 cm 27 %.

Gázlómélységek a magyar Dunán: 1745 km-nél 23 dm, 1725.7 km-nél 24 dm, 1720 km-nél 22 dm, 1718.8 km-nél 23 dm, 1714 km-nél 25 dm, 1683 km-nél 21 dm, 1679.5 km-nél 23 dm, 1670 km-nél 20 dm.

A Rába Szentgotthárdnál minus 61 cm 7 %, Győrnél 148 cm 15 %. - A Dráva Zákányánál 62 cm 25 %, Barosnál 130 cm 29 %, Drávaszabolcsnál 168 cm 39 %.

A Tisza Szegedig apad, lejjebb árad, Csongrádig igen alacsony, lejjebb alacsony vízállás. A Tisza vizének hőmérséklete Tiszabecsnél 2, Tokajnál 4, Szolnoknál 5, Szegednél 5.5 Celsius fok. A mai tiszai vízállások: Tiszabecs minus 44 cm 13 %, Vásárosnamény minus 83 cm 11 %, Tokaj minus 3 cm 17 %, Szolnok 12 cm 20 %, Csongrád minus 34 cm 24 %, Szeged 42 cm 25 %, Tisza 136 cm 25 %.

A Szamos Csongornél minus 24 cm 9 %. - A Bodrog Sárospataknál 68 cm 10 %. - A Sajó Bánrévénél 30 cm 11 %. - A Hornád Hidasnémetinél minus 6 cm 7 %. - A Borostyó Barattyóújfalunál minus 132 cm 1 %. - A Körösök Körösszekállánál minus 16 cm 13 %, Békésnél minus 46 cm 9 %, Gyománál minus 8 cm 11 %. - A Maros Makónál minus 4 cm 9 %.

A Balaton Siófoknál 66 cm 62 % /MTI/

Főispánok eskütétele

Kö/Ni/Sk/Vá & ME Borszék István Szatmár-Bereg-vármegye, Domján Miklós Bihar-vármegye, Horváth István Tolna-vármegye és Molnár Mihály Esztergom-Komárom-vármegye újonnan kinevezett főispánja, szerdán délelőtt Dinnyés Lajos miniszterelnök előtt letette a hivatali esküt. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 18. kiadás 1948. november 17. 15óra35 perc

A NOT súlyosbította Tomcsányi Kálmán, volt belügyi államtitkár büntetését

T8 & Sy/Mk/Hnó-gs A NOT Aradi-tanácsa szerdán hirdotta ki az ítéletet dr. Tomcsányi Kálmán, volt belügyi államtitkár bűnperében. A népbíróság elsőfokon 18 hónapi börtönbüntetésre ítélte. A népfőügyész pororvoslata alapján került az ügy a NOT elé, amely súlyosabb minősítés alapján kötövéi börtönbüntetést szabott ki, kimondta ingatlanvagyonának elkobzását, valamint ingatlanból folyó hasznélvezeti jogának elvesztését, ezenkívül nyugdíjigényének elvesztésével járó állásvesztéssel is sújtotta. Kimondta végül, hogy tízévi politikai jogvesztés is jár a büntetéssel. Az indokolás szerint Tomcsányi Kálmán, az akkori magyar közigazgatás fontos posztján, a belügyminisztérium állampolgársági osztályán, teljesített vezető szolgálatot és egész ténykedése bizonyítja, hogy következetesen népellenes hivatali működést fejtett ki.

/MTI/

Az Országgyűlés bizottságainak ülése

OGY & SzK/Sk/Hnó ME Bn Az országgyűlés alkotmányjogi és közjogi, valamint igazságügyi bizottsága november 18-án, csütörtökön délelőtt 9 órakor az 1-es számú bizottsági teremben együttes ülést tart.

Tárgy: az 1948 XXII. törvények hatályának kiterjesztéséről és a közjegyzők, valamint bírósági végrehajtók elmozdítására vonatkozó átmeneti rendelkezésekről szóló törvényjavaslat.

Ennek befejezése után az igazságügyi bizottság tart ülést. Tárgy: a büntető ítélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények korlátozásáról és megszüntetéséről szóló 1940. XXXVII. törvényekben foglalt kedvezmények kiterjesztéséről szóló törvényjavaslat. /MTI/ TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 19. kiadás 1948 november 17 13 óra 50perc

A Nemzetközi Ujságíró Szövetség küldöttai a köztársasági elnöknél

GÁ/Mk/Hnó Bn Szordán dólbon Szakasits Árpád köztársasági elnök fogadta a Nemzetközi Ujságíró Szövetség Budapeston ülésű Végrehajtó Bizottságának tagjait. A köztársasági elnök üdvözlő beszédében hangsúlyozta, hogy a Végrehajtó Bizottság egy olyan nép fővárosában ülészik, amely történelmi folyamán rendkívül sokat szenvedett az elnyomatás igája alatt és töptó meg, ronsolta szót a háboru. Ez a nép ma szabadon és boldogan építi hazáját, boldogan munkálkodik egy jobb jövődóért.

- A haladó emberiség sommit sem kívánhat jobban - hangsúlyozta a köztársasági elnök - minthogy az Ujságírók Nemzetközi Szervezete ne csak szemai és érdekvédelmi, szövetség legyen, hanem egy hatalmas eszmoi közösség is. A béké- ro és szabadságra vágyó emberiség azt kívánja, hogy az ujságírók tollán kiesorduló tintához ne vegyüljön se vér, se könny többé, hanem szolgálják azok a tollak az emberiség igazi nagy eszmóit: a békét, a szabadságot, az emberi jogokat. En hiszek abban, hogy az ujságírók szerte a világban egyszer majd mindonútt ilyen közösséget alkotnak és a haladó emberi ség élön kivétel nélkül azért a c élért harcolnak, amely elhozza a logszobb és logemberibb eszmék győzelmét. Egyre nagyobb a száma azoknak az ujságíróknak, akik ezt az eszmét követik.

- Kivánom, hogy jól érezzék magukat körünkben és nőzzenek meg mindent nálunk. Győzdjenek meg arról, hogy az a nép békét és szabadságot akar saját hazájában és mindonútt szerte a világban.

A köztársasági elnök üdvöz lő szavaira a Nemzetközi Ujságíró Szövetség nevében a szövetség angol elnöke A. Konyon válaszolt.

Megállapította, hogy Magyarországon az ujságírók közül sokan rendkívül fontos állami feladatokat töltönek be, ami egymagában is bizonyítja, hogy az ujságírásnak milyen nagy jelentősége van a politikai élet vezetésében. Ezután Gy folytatta:

- Természetesen nem lehet ilyen rövid idő alatt megismerni az Önök szép országát és ezt a Gyönyörű várost, mégis meg kell állapítanom, hogy két körülmény különösen megfogadta figyelmemet: az egyik, hogy a magyar mezőgazdaság eredményo kétségtelenül megnyilvánul abban, hogy az itteni életszínvonal összehasonlíthatatlanul magasabb, mint a miénk.

/Folyt. köv./

K.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 20. kiadás 1948 november 17 13 óra 20 perc

/A Nemzetközi Ujságíró Szövetség küldöttai a köztársasági elnöknél, folytatás./

GÁ/Mk/Hnó Bn

A másik hatalmas eredmény, amelyet ki kell emelnem, az a hatalmas építkezés, amely új épületek létrehozásában és a hi-daknak oly rövid idő alatt történt felépítésében mutatkozik. A köztársasági elnök ezután sorra hozott fogott a küldöttség tagjaival, majd hosszan, szívélyesen elbeszélgetett velük. /MTI/

Gépállomásvezető iskolát avattak a Szemlőhegyen

ÁMG & Sk/Hnó Sp Bn Szordán délelőtt avatták az új gépállomásvezető iskolát a Szemlőhegyen. Ennek az iskolának 500 hallgatója van, akik a tanfolyamról kikérülvo, az állami gépállomások vezetői és helyettes vezetői lesznek. A bentlakásos tanfolyam három hétig tart. Ez alatt az idő alatt a résztvovók megtanulják a gépállomások vezetéséhez szükséges elméleti és gyakorlati anyagot. Ez már az ötödik vezetőképző, amit három hónap alatt szervezett meg az Állami Mezőgazdasági Gépüzem. Ezenfelül két irnokképző tanfolyamot is szerveztek. Az iskolát Szócs Pál a ÁMG ügyvezető igazgatója nyitotta meg, majd a Magyar Dolgozók Pártja nevében Szőnyi Tibor üdvözölte a hallgatókat.

- A szocializmust nem lehet üzemszerű termelés nélkül építeni a falun - mondotta. - A paraszttal meg kell kívántatni a mezőgazdaságban az üzemszerű termelést. /MTI/

A csorvási lolkipásztör kitüntetőse

VKM & Mk/Hnó Bn A magyar köztársaság elnöke Tátrai Károly csorvási lolkipásztört a Köztársasági Elismerés ezüst koszorújával tüntette ki. Tátrai Károly lolkipásztör már a Horthy-korszak idején tanúságot tett demokratikus érzelmeiről, az idén pedig erőtéljosen állástfoglalt a felkeozóti iskolák államosítása mellett. Az elnöki elismerés ezüstkoszorúját Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter ünnepélyos köretek között nyújtotta át a demokratikus érzelmi lolkipásztörnek. /MTI/

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 21. kiadás 1948 november 17 14 óra 50perce

Rusznayk egyetemi tanár a Bolgár Tudományos Akadémia tagja

& Mk/Hné Bn A Bolgár Tudományos Akadémia dr. Rusznayk István egyetemi tanár tagjául választotta. /MTI/

Három veszedelmes csempészt halálra ítelt a munkásbiróság

Tö & Sy/Mk/Hné Bn Ez év tavaszán több tagból álló veszedelmes csempésztársaságot tett ártalmatlanná a hatóság. Kiderült, hogy Paradicsompusztán, a magyar-román határon rendezték be a főhadiszállást, ide hozták, innen vitték toherautószámra külföldre a gumiárut, élelmiszort és gyógyszerokat. A munkásbiróság Lukács Tibor dr. elnöklése mellett szerdán tárgyalta a nagyszabású bűnpert és hirdetett ítéletet. Eszerint Urbán Frigyes szabóságodot, Balázs László gyulavári lakost és Vitraet Sándor bérautófuvarozót, békésgyulai lakost a munkásbiróság kétélt általai halálra ítélte. Perl Salamon budapesti hitoktatót hatévi, Longyel Sándor budapesti gyógyszerészsogodot pedig 5 évi fogyházzal sajtotta. Utóbbiakat öt évre kitiltották Budapest. területéről. A lofoglalt többmillió forint értékű árut elkoazzák. Az ítélet jogerős. /MTI/

Krómfekete festéket tud készíteni a Magyar Vegyiművek

Gp/Mk/Hné Gp Bn A Magyar Vegyiművek - az országban először - hazai festékanyagból készít krómfekete festéket. Ez a fekete festék a legkényesebb és a legkeresettebb szín, amely a fonal- és posztóanyagok festésére szükséges.

A Magyar Vegyiműveknek ez az eredménye annál is számottevőbb, mert a Régi Iparügyi miniszterium a gyárat fel akarta számolni. Valóban az üzem súlyos háborus károkat szenvedett és mivel a háborus években épült a szerkezozi hibák egész sorát rejtette: így például "elfelejtettek" gondoskodni a vízellátásról és a csatornázásról. /mégis

A Magyar Vegyiművek ma/virágzó vállalat, amely munkásai és vezetői ujtásait, ésszerűsítéseit felhasználva már a jobb nyersanyagfelhasználásért küzd. Sikertelt is tulajadnia az előirányzatot és kilogramonként az előállítás költségből 15 forintot megtakarít. /MTI/ k.

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 22. kiadás 1948 november 17 15 óra 20 perca

A főváros új tisztviselőinek üdvözlése

Bp & Vr/Sk/Hné Bn A polgármesteri tanácssteremben szerdán összegyűlt harminc új fővárosi tisztviselő, akit az üzemi munkás-ság köréből most vettek át a főváros közigazgatásának szolgálatába. Az új tisztviselőket a főváros nevében először Bognár József polgármester üdvözölte. Hangsúlyozta, hogy a most hivatalba lépőkre rendkívül nagy felelősség nehezodik. Új szellemot kell vinniük hivatalukba és vigyázniok kell arra, hogy ne kerüljenek a régi hivatali szellem befolyása alá. Fodor Gyula alpolgármester üdvözlő beszédében rámutatott, hogy az új tisztviselőknok alkalmazmassá kell tonniük a közigazgatást a szocializmus építésére. Szolgálatuk ellátásában az első szempont a nép iránti hűség legyen. Minden ügyet gyorsan és határozottan kell elintéznük. Jó kapcsolatokat kell kiépíteniük a néppel, de kapcsolatban kell lenniük a főváros vezetőivel, a pártszervezettel, a szakszervezettel és a népi szervezetekkel is. Végül felhívta az új tisztviselőket a bürokrácia és a korrupció elleni fokozott harcra. A VAOSZ nevében Soprényi főtitkár mondott üdvözlő szavakat, majd a hivatalba lépő tisztviselők részéről Kulcsár Jenő köszönte meg az üdvözlést és megfogadta, hogy szorgalmasan és becsületesen dolgoznak majd új munkahelyükön. /MTI/

Emelkedett a husfélék felhozatala

ME&Ko Bn Az Országos Közellátási Hivatal közli, hogy az elmúlt november 9-től 13-ig terjedő héten tovább emelkedett a husfélék felhozatala. Az élő baromfi-felhozatal 39.000 darab volt, míg az előző héten 25.000 darab. A vágotttyúk- és csirke-felhozatal 45.500 darabról 60.400-ra emelkedett. Vágott libából 34.000 darabot szállítottak fel, míg az előző héten 27.000 darabot.

Több sortés érkezett a fővárosba: 2.100 darab, míg az előző héten 1960 darab. Ugyancsak emelkedett a tojásfelhozatal. A sortésfelhozatal további emelkedése várható. Ennek következtében a zsirellátási helyzetünk is napról-napra jobb lesz. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 23. kiadás 1948 november 17. 16 óra --- perc

Károlyi Mihály távirata a köztársasági elnökhöz

ME & SK/Ko Bn Károlyi Mihály Magyarország párisi követe a második magyar köztársaság elnöke, táviratban köszönte meg Szaknits Árpád köztársasági elnöknek, az első köztársaság kiáltás-évfordulója alkalmából küldött üdvözlését.

"Mélyen meghatótt köztársasági Elnök Ur 1918 november 16-ának harmincadik évfordulójáról való megemlékezése. 1918-ban is a magyar dolgozó nép katonája voltam, 1948-ban is az vagyok. Megbecsüléssel és barátsággal köszöntöm Önt, Elnök Ur és a magyar népi demokrácia kormányát. Kívánom, hogy a magyar dolgozó nép tovább haladjon a fellemelkedés útján. Igaz, melleg barátsággal Károlyi Mihály." /MTI/

NOT-ítéletek

Tü & Sz/Sk/Ko Bn A NOT Noszko-tanácsa jogerőre emelte az elsőbíróóság által életfogytig tartó kényszormunkára ítélt Szogodi Ernő órák és ékszerész büntetését. Szogodi SS-katona, nyilas pártszolgálatos volt és résztvett üldözöttök megkínzásában.

Özv. Kazi Ferencnének ugyancsak a Noszko-tanács hétévi fegyházra ítélte besugás miatt. /MTI/

Az MTI és a Csohszlovák Távirati Iroda táviratváltása

KB/B/Ko Bn A Csohszlovák Távirati Iroda 30 éves fennállása alkalmából a Magyar Távirati Iroda szívélyoshangu táviratban fejezte ki jókívánságait. Az üdvözlésre a Csohszlovák Távirati Iroda az alábbi választáviratot küldte:

"Köszönjük szíves szorongásokivánataikat. Meggyőződésünk, hogy továbbra is szoros együttműködésben szolgálhatjuk a két népi demokrácia érdekeit." /MTI/

Fegyházra ítélte a Kuria a minisztériumok írógéptolvaját

Tü & Km/Sk/Ko Bn Biró László budapesti magántisztviselő 25 darab írógépet lopott össze oly módon, hogy hivatalos idő után állatcsal behatolt a földművelésügyi, a népjóléti, a koroskodó-lomügyi, stb. minisztériumok hivatali helyiségeibe és ellopta az ott lévő írógépeket. Végül fokon a Kuria háromévi fegyházra ítélte. /MTI/

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 24. kiadás 1948 november 17. 16 óra 50perc

Tízévi fegyház gyilkosságban való részvétel miatt

Tü & Km/Sk/Ko Bn Az időközben elhalt Krizzán Mihály megbeszélte Halmos Károlyné budapesti háztartásbelivel, hogy megüli szállásadójukat Franz Imrénét és a lakást kirabolják. Mután Krizzán baltával megülte az öregasszonyt, a lakást együtt fosztották ki. Szándékos emberöléssel párosult rablás büntetésben mint tottostársat tízévi fegyházra ítélte Halmosné a Kuria. /MTI/

/A Nemzetközi Ujságíró Szövetség végrehajtó bizottsága ülésének második napja, 5. folyt./ P & Lt/Ko Bn

A délutáni ülésen az első felszólaló Kowalezik lengyel delegátus volt. Hangsúlyozta, a nemzetközi ujságírószervezetnek a jövőben másirányú tevékenységet kell kifejtenie, mint eddig. Nem csupán az egyes tagszervezetek életében történt eseményeket kell regisztrálnia, hanem irányítani és ellenőriznie kell azok működését. Ma, amikor az amerikai kapitalisták egyre agresszívebben támadják a béke táborát, amikor gyalázatos rágalomhadjáratot indítanak a demokratikus népek ellen, amikor haladó ujságírókat gyilkolnak meg, a Nemzetközi Ujságíró Szövetségnek orvot oljason állást kell foglalnia a fontos politikai eseményekkel kapcsolatban s a világ olé kell tárnia véleményét. Angliában, Amerikában, Belgiumban és sok más országban bizonyos ujságírók az imperialista háborus uszítók tevékenységét segítik olé. Ez a működésük ellentétben áll szövetségünk alapelveivel. Ugyanakkor az amerikai ujságírók a legolomább kötelességüket sem teljesítik: nem fizetik be a tagdíjakat. Nagyon távoznak azonban az amerikai szervezetek vezetői, ha azt hiszik, hogy ezzel befolyást gyakorolhatnak szövetségünkre. Mi kitartunk következetes békepolitikánk mellett.

Rámutatott ouztán, hogy a görög szervezet, amely egyáltalán nem fizet tagdíjat, és rágalmozó táviratot küldött a szövetség végrehajtó bizottsági ülésére, nem érdemli meg, hogy továbbra is tagja maradhasson a szövetségnek. Ezzel szemben áll a francia ujságírók példája, akik döntő többségükben a francia nép érdekében a CGF-vel, a francia dolgozók harcosszervezetével szolidárisan fejtik ki tevékenységüket. Hangsúlyozta végül, valamennyi ujságíró kötelessége küzdeni a demokráciáért, a haladásért és a békéért.

/folyt.köv./ V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 25. kiadás

1948 november 17.

17 óra 15 perc

Ünnepségek a Kommunisták Magyarországi Pártja megalakulásának 30-ik évfordulóján

ME & Lt/Ko Bn Szombaton, november 20-án, délután 4 órakor a Sportcsarnokban a Magyar Dolgozók Pártjának központi és nagybudapesti vezetői és aktívái ünnepi értekezletet tartanak. Az értekezleten, amelyen Szekasits Árpád elnököl, Rákosi Mátyás, az MDP főtitkára a magyar kommunista mozgalom megalakulásának körülményeit és három évtizedes harcát ismerteti.

Vasárnap délután Orbán László országgyűlési képviselő leplezi le a Visegrádi-utca 15. számú házban elhelyezett emléktáblát. Ebben a házban alakult meg 30 évvel ezelőtt a Kommunisták Magyarországi Pártja. /MTI/

Tömeges tiltakozás Mindszenty ellen

EM & Lt/Ko Bn A belügyminisztériumba tömegesen érkezőnek táviratok, amelyekben a dolgozó nép követeli Mindszenty és a főkötő reakció aknamunkájának megfékezését.

Táviratot küldtek a lepszényi gépállomás dolgozói, a győri SZIT városi titkári értekezlete, a Gúsztvábányatelepi dolgozók, a Magyar Papatipar napközi otthonának szülői értekezlete, a MÁV tokaji hidépítő munkásai, a salgótarjáni bányavezetés dolgozói, a paksi szakmunkácsi bizottság, Mindszent község képviselőtestülete, a szikszói járás dolgozó parasztjai, a ceglédi pedagógusok, a zagyvápálfalvai bányászok, Hódmezővásárhely, Salgótarján összes dolgozói, az alábbi vasutas és postás szervezetek: Pécs, a sarkadi cukorgyár, Körmond, a hatvani mozdonyvezetők, a szegedi MÁV-nyugdíjasok, Nyíregyháza, Komárom, Diósgyőr, Tata, Balatonfüred és a dunakeszi főműhely dolgozói stb.

A Pázmány Péter Tudománygyűtem külső klinikai tolopei dolgozói, Tavasz Lajos népi kollégium, Pécs, a torontáli járás tiszti értekezlete, a makói József Attila népi kollégium, Ónga, Nyíregyháza, Borostyáncfalvi UFOSZ-FÉKOSZ-konferencia, Úszód, Tompaládony, Tiszaiger, a nyíregyházi UFOSZ-FÉKOSZ konferencia, a Csanád-vármegyei szakszervezetek, Békésmegyer és Csillaghely nemzeti bizottsága, Veresegyháza, Ujhartyán, a Magyar Textilipar Rt. 240 dolgozója, a gyömrői FÉKOSZ, Sóska, Csomád, Dunakeszi, Vácátót, Rád, Roosevelt és Hermetta gép- és csőgyár 640 dolgozója, Vácúka, Szigetcsép, stb. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 26. kiadás

1948 november 17.

17 óra 30 perc

/A Nemzetközi Ujságíró Szövetség végrehajtó bizottsági ülésének második napja, 6. költ./ D/SH/Ko Bn

Bemans belga és Vitorovics jugoszláv kiküldött felszólalása után Hermann francia küldött, a Francia Ujságíró Szövetség főtitkára szólalt fel. Az ujságíróknak nemcsak az a kötelessége - mondotta - hogy eseményeket közöljen, hanem rá kell mutatni az események összefüggésére. A sajtó igen nagy hatalommal rendelkezik. Minden ujságíróknak tehát tudatában kell lennie felelősségének. Sajnos, a háború előtt a francia sajtó nagyrésze általában nem érezte át ezt a felelősséget. Így bizonyos jobboldali sajtóorgánumok befolyásnak volt köszönhető, hogy a francia néppel 1938-ban el lehetett fogadtatni a müncheni meggyozést.

Rámutatott ezután, hogy két fajta sajtó van. Az egyik az a sajtó, amely a közönség tulajdonában áll, a másik az a sajtó, amely magánérdekeltségek tulajdona, kapitalisták szöcsöve. A kapitalisták természetesen félnek minden haladástól, a társadalmi rend minden változtatásától és a fennálló társadalmi rend fenntartása érdekében igénybe vesznek minden eszközt. Nem riadnak vissza a háborús uszítástól sem - ez a legfőbb oka a jelenlegi feszültségnek. A magánkézben lévő sajtónak azonban nemcsak az a veszélye, hogy félrevezeti a közvéleményt, s hozzájárul a politikai feszültség növeléséhez, hanem az is, hogy szenzáció-hajhás zó eikkival a tömegok alantas esztétikát hat, ahelyett, hogy nevelné őket, ami a sajtó igazi feladata.

Hangsúlyozta ezután, hogy az ellenállási mozgalom éveiben elhatározták a francia sajtó gyökeres megtisztítását. Ez a tisztogatás a felszabadulás után nagy lendülettel indult meg. Később azonban elakadt és mindmáig nem alkották meg azt a sajtótörvényt, amely biztosítaná a sajtó teljes függetlenségét és szabadságát. Új sajtó-trösztök keletkeztek. Ugyanakkor a demokratikus sajtó egy része anyagi nehézségekkel küzd. A francia ujságírók anyagi helyzete rendkívül leromlott, életszínvonaluk a háború előttinek felére csökkent. A kormány rendelkezései fenyegetik a sajtószabadságot.

Elmondotta ezután, hogy a bányászstrájk folyamán - midőn egyhelyen a rendőrök sortűze megölt egy bányászt - a kormány hivatalos nyilatkozatában azt állította, hogy a bányászok lőttek előbb. A helyszínen jelenlévő ujságírók azonban közös nyilatkozatot adtak ki, amely szerint egyetlen egy bányásznak sem volt fegyvere s egyetlen egy rendőr sem sebesült meg.

/folyt.köv./

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 27. kiadás 1948 november 17. 17 óra 50perc

/A Nemzetközi Ujságíró Szövetség végrehajtó bizottsági ülésének második napja, 7. folyt./ D/SH/Ko Bn

Annak a meggyének a prefektusa, ahol az incidens történt, magához rendelte az ujságírókat, s felszólította őket, hogy vonják vissza nyilatkozatukat. Ezt természetesen nem tették meg. Kitartottak az igazság, a bányászok igaz ügye mellett. /Nagy taps/

Hangsúlyozta ezután, hogy amikor az olaszt hétven a francia kormány két ujságát - a Co Soir-t és a l'Humanité-t - lábbal tiporva a törvényt, súlyosan megsértve a sajtószabadságot, elkövetett, az Ujságíró Szövetség felhívására, valamennyi francia lap 24 órán keresztül szüneteltette megjelenését. Ezzel az egész francia sajtó szolidaritását fejezte ki.

A Francia Ujságírók Szervezete tehát hi maradt a Nemzetközi Ujságíró Szövetség alapvető elveihez - mondotta végül. - Mi, francia ujságírók továbbra is küzdünk a sajtó szabadságáért, s az ujságírói hivatás emberi méltóságáért. Kérjük Önöket, hogy segítsenek bennünket ebben a küzdelemben, s mi is vállatvetve harcolunk Önökkel a béke és az emberi szabadság megvédéséért - fejezte be a francia küldött hosszantartó, lelkes tappsal fogadott beszédét.

/folyt.köv./

Elkészült az utolsó, romokból újjáépített 424-es típusú mozdony

Di/Lt/Ko Bn Az istvántelki főműhely, egy kivételével, az országban található valamennyi, legmodernebb 424-es típusú roncmozdonyt újjáépítette az év közepéig. Áprilisban már csak egyetlenegy 424-es típusú roncolt mozdony volt az ország területén. Ezt a mozdonyt a felülvizsgáló hivatalos közlegk szeljtnek minősítették. Az istvántelki főműhely dolgozói elhatározták, hogy a 100 százalékos kért szorve-dott mozdonyt, amit a robbanás ereje 200 méter távolságra elhajított a sínról, újjáépítik és Rákosi Mátyásnak, a magyar dolgozók vezérének ajánlják fel.

A felajánlott mozdony most készült el és az istvántelki főműhely dolgozói szardán dőlben Ünnepség keretében adták át a Rákosi Mátyás képviselőtében megjelent Juhász Lászlónak, aki köszönetet mondott áldozatos munkájukért. Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter nevében Csánádi György MÁV-igazgató adta át a forgalomnak az újjáépített mozdonyt és a csillogó géppáros elindult útjára, hogy még zökkenőmentesebbé tegye a közlekedést a magyar városok és falvak között. /MTI/

S.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 28. kiadás 1948 november 17. 18 óra 10perc

/A Nemzetközi Ujságíró Szövetség végrehajtó bizottsági ülésének második napja, 8.folytatás/

Vö/SH/Ko Bn Ezután Maria Kotatkova, a csehszlovák küldöttség vezetője kifejtette, nem megnyugtató, hogy amíg a Szovjetunió a világ békéjéért, az emberiség haladásáért küzd, nyugat felől akadályokat gördítenek ez elé és új háborúval fenyegetik az emberiséget. Meg kell állapítani, hogy a Nemzetközi Ujságíró Szövetség nem tett meg mindent a haladószellemű ujságírók biztosítására. A csehszlovák ujságírók tudatában vannak kötelességüknek és ezért Szövetségük határozatot hozott, hogy előtérbe kell helyezni a békéért és haladásért küzdő orók tömörítését az imperializmus és a kizsákmányolás ellen. A haladó ujságírók első sorban népük érdekeit kívánják szolgálni, békében kívánnak dolgozni és élesen visszautasítanak minden háborus uszítást. Ezért a Csehszlovák Ujságírók Szövetségének javaslata energikus harcot követel a kapitalista államok sajtójának ama része ellen, amely rágalmazza a Szovjetuniót, a népi demokráciákat és a világ minden haladó erőjét.

A csehszlovák ujságírók határozata kimondja, hogy küzdeni kell az emberi jogokért, a népek függetlenségéért, a világ békéjéért és azt kívánja, hogy nyújtsanak segítséget a haladó szellemű ujságírók eme törekvésein.

A csehszlovák ujságírók anyagi segítséget szavaztak meg a francia bányászok harcának támogatására. - Az a véleményem - mondotta - hogy ez kötelessége lenne a Nemzetközi Ujságírószervezetnek is. A kapitalista ujságíró-rendszerben megfosztják az ujságírókat szabadságától, emberi méltóságától és attól a lehetőségtől, hogy meggyőződése szerint írhasson. Ezért javaslatunk azt is kívánja, hogy nagyobb figyelmet kell szentelni annak, hogy a világ ujságírói meggyőződésük szerint dolgozhassanak, ne pedig az ujságkiadók parancsára.

GÁ/Lt/Ko Az olaszt ezután bejelentette, hogy holland és francia részről bizonyos módosításokat javasolnak a csehszlovákok által előterjesztett, a monarcho-fasiszta görög ujságíró szövetséghez intézendő távirat szövegében. Judin, a Szövetség alelnöke javasolta, hogy - miután a Magyar Vöröskereszt csütörtökre meghívta a delegátusokat a menekült görög gyermekek otthonának megtekintésére - a görögökhöz intézendő távirat szövegét ez után a látogatás után állapítsák meg.

A következő felszólaló Ezekiél Carlebach, izraeli küldött volt.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 29. kiadás 1948 november 17. 18 óra 20 perc

Elhangzottak a perbeszédok a Rongyos Gárda népbirósági tárgyalásán

T8 & UL/b/Ko Bn A többhete folyó 28 vádlottas Rongyos Gárda-
ügy népbirósági főtárgyalásán elhangzottak a perbeszédok.

Dr. Sárkány György népbíróész vádbeszédében rámutatott, hogy a Rongyos Gárda tagjai Hitler esélyeinek érdekében és az ő utasításai alapján követtek el Kárpátalján rémtetteket. Az MTI 1938 december 24-i hivatalos jelentésével bizonyította a népbíróész, hogy a csehek illavai fogház ában fogvatartott banditákat a "baráti" Németország külügyminiszterének közbenjárására engedték szabadon s a Felvidéket végigfosztogató gyilkosokat Horthyék és Imrédyék ideháza nemzeti hősként ünnepelték.

A Rongyos Gárdisták aljasságainak ismertetése után dr. Sárkány népbíróész rámutatott: ezek a terroristák szították a magyar és csehszlovák nép közötti gyűlölködést s ezzel a csehszlovákiai magyarságnak mérhetetlen kárt okoztak. Az orgyilkosokra a legszigorubb ítélet kiszabását kérte.

Ezután a védőbeszédok hangzottak el, majd dr. Tutsok tanácselnök a főtárgyalást péntekre elnapolta. Ekkor a vádlottak szólalnak fel, az utolsó szó jogán. Ítélet előreláthatólag a jövő héten lesz. /MTI/

A pécspetrii gyilkosság rendőrlőzolatának sirkőavatása

ME & Gy/Ko Bn Vasárnap, november 21-én lesz Takács Gábor rendőrelhádnagy síromlékának Zsáka községben való felavatása. Takács Gábort június 3-án lőtte le Királyfalvi Miklós, az azóta kivégzett pécspetrii merénylő. A hősi halált halt rendőr sirkővének felavatásán Szávai Nándor államtitkár, a kultusz-kormányzat novében és Balassa Gyula rendőreltábornagy, országos főkapitány mondanak síromlékavató beszédokat. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 30. kiadás 1948 november 17. 18 óra 45perc

Az Országgyűlés honvédelmi és igazságügyi bizottságának együttes ülése

ME & Gy/Ko Bn Az országgyűlés honvédelmi, valamint igazságügyi bizottsága 1948 évi november 17. napján tartott együttes ülésén Reisinger Ferenc, majd Hajdu Gyula elnöklése mellett letárgyalta és egyhangulag elfogadta a katonai titok tekintetében elkövetett hűtlenségre vonatkozó hatásköri rendelkezésekről, úgyszintén a honvédelmi miniszternek a honvéd ügyészségek felállítására és megszűntetésére tekintetben adott felhatalmazásról szóló törvényjavaslatokat.

Az első törvényjavaslatot Hajdu Gyula előadta, a második törvényjavaslatot Reisinger Ferenc előadó ismertette. /MTI/

Dobroccen városa fogadást adott Grcokov professzor tiszteletére

Kir SJ/SJ/Ko Bn D o b r o c c e n, november 17.
Mónos János polgármester a városházán fogadást adott a Dobroccenben idős Grcokov professzor, a Szovjet Tudományos Akadémia alonőkönök tiszteletére. A fogadás során Grcokov professzor kijelentette, hogy Dobroccen utcáin járva megállapította, hogy Dobroccenben éppúgy, mint a fővárosban, az alkotómunka léktető tempója tapasztalható. Dobroccenben is meggyőződött arról, hogy a világ dolgozói a béke után vágyódnak. Nagy olimszeréssel szolt a dobrocceni központi egyetem épületéről is. /MTI/

Hajduszoboszló szobrot állit Boeska Istvánnak

Kir SJ/SJ/Ko Bn D o b r o c c e n, november 17.
Hajduszoboszló város képviselőtestülete elhatározta, hogy szobrot állit Boeska Istvánnak. /MTI/

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 31. kiadás 1948 november 17. 19 óra 35 perc

/A Nemzetközi Ujságíró Szövetség végrehajtó bizottsági ülésének második napja, 9. folytatás/

D/Lt/Ko Gá Krasztesz bolgár kiküldött szólalt fel ezután. Hangsúlyozta, hogy a Nemzetközi Ujságíró Szövetségnek határozott politikát kell követnie, végre kell hajtani a prágai kongresszuson elfogadott javaslatokat, tövénny módon részt kell vennie a háborus uszítás elleni küzdolemben. A magyar határozati javaslatot elfogadja. Az a véleménye, hogy a fasiszta görög ujságírószervezetnek nincs helye a szövetségben.

Martin amerikai delegátus hangoztatta, hogy nem kíván a háborus uszítás kérdéséről beszélni. Ami az amerikai szövetség tagdíjhátralékait illeti, kijelentette, hogy azokat "remélhetőleg a brüsszeli kongresszusig ki fogják fizetni." Hangoztatta, hogy az amerikai ujságírók is hajlandók részt venni a békéért folyó küzdolemben, ha "megtalálják a közös tárgyalási alapot." Ezután határozati javaslatot terjesztett be, amelyben indítványozta, hogy egyhangulag fogadják el a főtítkári jelentést, továbbá, hogy küldjenek ki albizottságot a határozati javaslatok megszövegezésére s a határozatokat a brüsszeli kongresszus elé terjeszsek, vagyis vegyék le őket a végrehajtó bizottsági ülés napirendjéről.

Vö/Lt/Ko Kowalezyk longyel megbízott sajnálattal állapította meg, hogy az amerikai megbízott csak beszél az együttműködési hajlandóságáról, de nem tesz határozott kijelentéseket, sem ebben a vonatkozásban, sem arra vonatkozólag, mikor hajlandó az amerikai szövetség teljesíteni kötelezettségét. Hozzáférul ehhez, hogy különbizottságot küldjenek ki az általános határozat kidolgozására, de az amerikai javaslatnak azt a részét, hogy halasszanak el egyes napirendi pontokat, határozottan ellenez, mert a háborus uszítás elleni harc kérdése és annak a szerepnek kérdése, amelyet a Nemzetközi Ujságíró Szövetségnek ebben a harcban be kell töltenie, olyan kérdés, amelyet nem lehet levonni a napirendről és elhalasztani. Ezt a kérdést a végrehajtó bizottságnak azon az ülésén kell megvitatni. Ezért a kedden megállapított napirend mellett foglalt állást.

Carlebach, Izrael kiküldötte és Öberg svéd megbízott felszólalásai után Judin, "A tartós békéért, népi demokráciáért" főszervezője, a Szövetség elnöke kifejtette, arról van szó: harcolunk-e a békéért és a demokráciáért, vagy egyetértünk a háborus uszítókkal. [/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 32. kiadás 1948 november 17. 19 óra 45 perc

/A Nemzetközi Ujságíró Szövetség végrehajtó bizottsági ülésének második napja, 10. folytatás/ Vö/b/Ko Gá

Prágában összegyűltek a jogászok és meghatározták a háboruhoz és békéhez való viszonyukat. Longyelországban a kultura és a tudomány képviselői szögezték le álláspontjukat ebben a vonatkozásban. Összegyűltek a néprajzi kutatók is és ők is megtették azt, mert a háboru őket is sújtaná. Csak az ujságírók kívánnak strucopolitikat folytatni?! Nem várhatjuk meg, amíg megsemmisítik a népek millióit.

Judin javasolta, hogy demokratikusan, anti-fasiszta szervezethez illően vitassák meg a határozatot a háborus uszítás elleni harcra. Miért kell - kérdezte - ezt a kérdést levonni a napirendről? Miért kell vele várni. Ehhez a határozathoz nem kell sok idő.

Végül Judin is javasolta, hogy alakítsanak bizottságot a határozati javaslat megszövegezésére.

D/Lt/Ko Gá Konyon elnök javaslatára elhatározták, hogy a határozati bizottság még szordán este összeül, megszövegozi a határozati javaslatokat s azt esütörtökön reggel a végrehajtó bizottság elé terjeszti. Így a határozati javaslatokról nem a brüsszeli kongresszus, hanem a most ülésző végrehajtó bizottság dönthet. A végrehajtó bizottság elfogadta a javaslatot, majd Zaslavszkij indítványára a határozati bizottság tagjaivá a Szovjetunió, az Egyesült Államok, Anglia, Magyarország és Longyelország küldötteit jelölte. A bizottság ülésén tanácsadóként részt vesz Hronok főtítkár és Klansky titkár is.

A végrehajtó bizottság tagjai az ülés után a Magyar Központi Híradó fogadásán vettek részt. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 33. kiadás 1948 november 17. 20 óra 25 perc

Súlyos adóvisszaélést leplezett le a Gazdasági Rendőrség

§ Ko Ö A magyar államrendőrség budapesti főkapitány-ságának gazdasági rendészeti osztálya közli:

"A gazdasági rendészeti ügyosztály a pénzügy-minisztérium feljelentésére vizsgálatot indított a Textilolőállító Kisiparosok és Textil Nagykereskedők Adóközösségénél. A nyomozás megállapította, hogy a két adóközösség dr. Apor Imre ügyvéd segítségével részben az adóbevallási ívek meghamisítása, részben vesztegetés útján többmillió forint forgalmi adóval megrovíditotta az államot. A meghamisított adóvallomásokat a pénzügyi hatóság részéről való elfogadása érdekében dr. Apor Imre ügyvéd 120.000 forinttal megvesztegette Szálo János miniszteri tanácsost, a forgalmi adóosztály helyettes vezetőjét.

A rendőrség dr. Apor Imre ügyvédet, dr. Szálo János miniszteri tanácsost, Róbert Miklóst, a Textilolőállító Kisiparosok Adóközösségének vezetőjét, valamint Porgosz Izsót és Bálint Ferencot, a Textil Nagykereskedők Adóközösségének vezetőit, akik a hamisításban és vesztegetésben ugyan- csak résztvettek, előzetes letartóztatásba helyezte és az Állam-ügyészséghez kísértette át." /MTI/

A bolgár állami énekkar hangversenye

Fo/b/Ko Bn Szordán este a Vasas-székház nagytermében a bolgár állami 75 tagú énekkar a Magyar-Bolgár Társaság rendezésében díszhangversenyt adott. A hangversenyon megjelent Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, Pesta László miniszter-elnökségi államtitkár, Ferdinánd Kozovszki altábornagy, Bulgária magyarországi követe, Kodály Zoltán és még sokan mások.

A hangverseny megnyitójául a bolgár énekkar a magyar és bolgár Himnuszt adta elő, majd Szokodi Dimitrov Dániel, a Bolgár-Magyar Társaság titkára üdvözölte a megjelenteket, hangsúlyozta, hogy a bolgár állami énekkar eljött Magyarországra, egyik bizonyítéka a bolgár és magyar népi demokrácia barátságának.

Mokis József a Magyar Dolgozók Pártja központi vezetősége és a szervezett munkásság nevében köszöntötte a bolgár állami énekkart. Hangsúlyozta, különös öröm az, hogy a bolgár népi demokrácia legjobb állami énektere jött el hozzánk és hogy ez a vendégszerzés egybeesik a Kommunista Párt megalakulásának 30. esztendő 30. évfordulójával.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 34. kiadás 1948 november 17. 21 óra--perc

/A bolgár állami énekkar hangversenye, folyt./ - Fe/b/Ko Bn

Mokis József beszéde után a jelenlévők helyükről felállva pereokig éltették az emberiség nagy tanítómostorét, Sztálin generalisszi-muszt, Rákosi Mátyást, a magyar dolgozó nép vezetőjét és Dimitrovot, a bolgár nép vezetőjét.

A Szakszervezeti Tanács kiküldöttének üdvözlő szavai után megkezdődött a műsor, amelynek keretében bolgár, orosz és magyar daleket adtak elő. A műsorszámok végén a hallgatóság lelkesen ünnepelte a bolgár állami énekkart. /MTI/

Grokov professzor visszatért a Szovjetunióba

MSZMT § Ko Bn B.D. Grokov Sztálin díjas szovjet történész, a Szovjet Tudományos Akadémia alelnöke, akit a közelmúlt napokban a Pázmány Péter Tudományegyetem díszdoktorává avatott, tíznapos itt tartózkodás után Debrecenből feleségével együtt visszatért a Szovjetunióba. /MTI/

A Kommunista Párt harminc éven át következetes harcot folytatott a munkásosztály minden ellensége ellen - Rádiónyilatkozat a KMP jubileumáról és az országos katonai konferenciáról

Kö/b/Ko Bn A Rádió szordai heti szemlőjében a KMP megalakulásának 30. évfordulója alkalmából nyilatkozatot közölt Réti Lászlótól, aki a harminc év előtti események szemtanúja volt. Elmondotta, hogy 1918 november 20-án az orosz hadifogságból néhány nappal előbb hazajött kommunisták kezdeményezésére megbeszélésre jöttek össze az alapítók egy magánlakásban. Résztvevők azon azok a meggyőződéses baloldali szocialisták, akik előgedot- lenek voltak az akkori polgári forradalom egyholybon topogásával. A megbeszélés eredményeként kimondták a KMP megalakítását.

Azra a kérdésre, miért kellett a meggyőző- dős szocialistáknak akkor új pártot alakítaniok, Réti László kijelentette, azért, mert a régi párt a szociáldemokrata párt akkori jobboldali vezetői az első világháború kirobbanásakor elhárították a munkásosztály nemzetköziségét, a "saját" burzsoáziájuk védelmének, az imperialista háború támogatásának az álláspontjára helyezked- tek, nemzetközi méretekben úgy, mint nálunk Magyarországon.

/folyt. köv./

S.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 35. kiadás 1948 november 17. 21 óra 15 perc

/A Kommunista Párt harminc éven át következetes harcot folytatott, stb. folyt./ K8/b/Ko Bn

A Párt akkori hivatalos lapja, a Népszava, így írt 1914 augusztus 30-án: "Jobb ügyért, nagyobb történelmi eszméért nem folyt nemes és orága vér, mint amilyenért most ömlik a lengyel és galíciai harmezőkön."

- Világos- folytatta - hogy azok bontották meg a munkásosztály egységét, akik letérttek a munkásosztály helyes, egységes célra vezető útjáról, akik elárulták a munkásosztály harcra hagyományait, akik eladták a dolgozók jövőjét. Ezek a jobboldali szociáldemokraták árulók azt akarták elérni a magyar dolgozókkal, hogy érdemes noki vértüket ontani a tőkésök és nagybirtokosok gazdagodása saját elnyomásuk fokozása érdekében.

- A Kommunista Párt bebizonyította, hogy hiva a munkásosztály egységének, bebizonyította annak, hogy harminc éven keresztül következetes harcot folytatott a munkásosztály minden ellensége ellen, akár nyílt ellenséggé lépett fel az, akár a munkásosztály soraiba furakodott be. Bebizonyította azzal, hogy mindenkor áldozatoktól és vesztegetésektől vissza nem riadva vért a dolgozók érdekeit, vezette a munkásosztály harcát az ellenforradalom és mindenfajta elnyomás és kizsákmányolás ellen. Azzal, hogy különösen a fasiszmus nemzetközi előretörésének és németországi győzelmének idejétől kezdve minden erőjét megfosztva dolgozott az egység helyreállításán és széles nemzeti összefogás megteremtésén az ország szabadságáért és függetlenségéért folytatott küzdelemben. És végül azzal, hogy a felszabadulás után nemcsak küzdött a munkásosztály helyreállításáért, hanem a baloldali szociáldemokraták, a Payerok, Bánok, Kéthlyek viszont most is, mint a munkásosztály egységének javíthatatlan ellenségei, mint a magyar és angol-szász tőkésosztály bérencsei loplozódtek le.

ld A KMP legfőbb érdeme az ellenforradalmi korszakban az volt, hogy a marxizmus-leninizmus szellemében vezetett a legkiszolgáltatottabb elnyomás és üldözés ellen a munkásosztály harcát a tőkés kizsákmányolás megszüntetéséért.

- A magyar jobboldali szociáldemokrácia a fegyverrel től pártja volt. Ha a magyar munkásosztály fegyverrel az elmúlt három évtizedben mégsem romlásodtak be, ha nem kapitulált az osztályellenség előtt, az elsősorban a Kommunista Pártnak volt köszönhető. A Kommunista Párthoz való viszony volt az ellenforradalmi korszakban az értelmű, próbákévo minden munkásmozgalmi harcra törekvésnek.

/folyt.köv./

↳ segítségével valóban helyre is állította azt. A jobboldali szociáldemokraták, V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 36. kiadás 1948 november 17. 21 óra 35 perc

/A Kommunista Párt harminc éven át következetes harcot folytatott, stb. folyt./ K8/b/Ko Bn

- A munkásmozgalom egész története azt tanítja, hogy a legyőzött, hatalmukból kiszorított kizsákmányoló osztályok soha önként meg nem adják magukat, hanem elkecseregett harcot folytatnak hatalmuk visszaszerzéséért. Ezért a marxizmus-leninizmus tanításai és a történelmi tapasztalatok alapján készülünk fel a kemény harcokra, a városi és falusi kizsákmányolókat még maradt részesinok visszaszerzéséért és megsemmisítéséért, a Szovjetunióval való szoros együttműködésben az imperialista törekvések visszaveréséért és azon feladatok megvalósítására erős, harcra kész kommunista jellegű párt kiépítéséért.

- A Magyar Dolgozók Pártja folytatója, továbbvivője, örökösö a KMP, illetve a felszabadulás óta a MKP harcainak. Büszkén vallja magát kommunista jellegű pártnak, amely a marxizmus-leninizmus forradalmi elméletének alapján áll és amely éppen úgy, mint a KP, mintaképének tekintti a Szovjetunió Kommunista /bolsevik/ Pártját. A Magyar Dolgozók Pártja az egész magyar dolgozó nép élén, Rákosi Mátyás vezetésével alatt megvalósítja mindazt, amiért a KP négyszerű harcra három évtizeden keresztül annyi áldozatot hoztak. A MDP azért ünnepli a KMP alakulásának 30. évfordulóját, mert büszke a magyar munkásmozgalom forradalmi múltjára. K8/Lt/Ko

A Magyar Dolgozók Pártja V. országos katonai konferenciája jelentőségéről dr. Jánosi Ferenc ezredes nyilatkozott a rádióban.

-Ez az év - mondta - fiatal néphadseregünk életében is a "fordulat éve." A felszabadulás óta eltelt időben új hadseregünk elsősorban politikai téren fejlődött, míg a kiképzés terén a kezdetnél tartott. Ebben az évben sikerült biztosítanunk minden előfeltételt ahhoz, hogy korszerű felszereléssel korszerű kiképzést adjunk és hadseregünket gyorsított ütemben olyan ütőképű fegyveres erővé fejlesszük, amely szövetségben a demokratikus tábor katonai erőivel, elsősorban pedig a legyőzhetetlen Szovjet Hadsereggel, dolgozó népünk békéjét és szabad fejlődését feltétlenül biztosítani tudja.

- Az alapos kiképző munka megindításával egyidejűleg hadseregünk politikai nevelésében is döntő fordulatot hajtottunk végre. Kiépítjük hadseregünk tagjaiban a dolgozó népünk forró szeretetéből, az imperialisták gyűlöletéből, a rendíthetetlen győzelmi hitből fakadó harcra szellemet. /folyt.köv./ S.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 37. kiadás 1948 november 17. 21 óra 45 perc

/A Kommunista Párt harminc éven át kivetköztes harcot folytatott, stb. 3. folyt./ K8/Lt/Ko Bn

Tudatosítjuk, hogy hadseregünknek van mit védnie: népünk szabad, független La felvirágzás, a szocializmus útjára lépett hazáját. Megszilárdítjuk honvédeinkben a dolgozó népünkhöz, munkásosztályunkhoz, ugyanakkor a Szovjetunióhoz, a fogyorbarát Szovjet Hadsereghez és a demokratikus tábor közös ügyéhez: a szocializmus ügyéhez való rendíthetetlen hűségöt.

Jánosi ozrodés ozután ismottotte a konferencia munkarendjét, az ott olhangzott fontosabb beszédeket, majd kijelontotte:

- Az olő dások nyomán kialakult magas-színvonalu vita a felszólalók politikai érettségéről, forradalmi ontudatáról, mély felelősségérzetéről, népünk és hadseregünk ügye iránti teljes odaadásról tanuskod

Végül Száva István országgyűlési kőpvisele, a Szabad Nép szerkesztője számolt be a Nemzetközi Ujságíró Szövetség vőgrehajtó bizottsága budapesti ülőszésésének olő kőt napjáról. /MTI/

Magyar-Szovjet Barátsági Hetet rendeznek Ujposten.

MSZMT § Ko K8 A peromvárosok sorozatosan rendezik meg a Magyar-Szovjet Barátsági Napokat. A nagysikortú csepeli és kőbányai ünnopsegek után, most az ujpesti Magyar-Szovjet Művelődési Társaság a helyi MNDSZ-székházában /Bajcsy Zsilinszky-utca 8./ tart barátsági hetet november 20 - 27-ig. Szombaton, november 20-án este 7 órakor Dőbrontoy Károlyné polgármesternő nyitja meg a magyar-szovjet barátsági hetet. Az ünnopi beszédot Ortutay Gyula dr. kultuszminiszter mondja. A Társaság célkitűzéseit Szántó Rozső dr., az MSZMT főtitkára ismottoti. Ezután a Nemzeti Színház és az Operaház művészei, valamint az UMTE zönekarának közromülködésével díszolódás lesz. Az ünnopi hét további programja: november 21-én délolött 10 órakor az ujpesti Magyar-uti köztemetőben megkoszoruzák a szovjet hősök emlékművét. E napon délolött 1/2 12 órakor a fiugimnázium dísztermében Zsombor János író nyitja meg a "800 éves Moszkva" és "Tolsztoj" emlékkiállítását. Délután az MNDSZ székházában az ifjuság részére bábszínház olőadást rendez - nek, 22-én, hétfőn a szovjet irodalom három évtizedét ismottoti Máriaassy Judit, az ujpesti városháza dísztermében. Az olőadást Domián Eva, Kenedi Katalin, Kőműves Sándor és Mádi-Szabó Gábor színművészek illusztrálják. Megnyitót dr. Szántó Pál mond.

/folyt.köv./

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 38. kiadás 1948. november 17. 22 óra -- perc

Időjárásjelentés

& Sa/Sa Ö A Meteorológiai Intézet jelenti november 17.-én, szerdán este:

Az enyha tengeri légtömegek beáramlása száraz-földünkre tovább tart. Nyugateurópában már mindenütt 10 fok fölé emelkedett a hőmérséklet. A Földközi tenger fölöl is meleg légtömegek törnek észak fölé, ennek következtében Jugoszláviában osik az oső.

Hazánkban tovább folytatódott a lassu melegedés és már mindenütt 5 foknál magasabb volt a hőmérséklet csucosértéke. Az ország keleti felében több órán keresztül sütött a nap. Az északkeleti részeken a hó tovább pusztult és mar csak hófoltokat jelentettek. A nyugati határszélön a délutáni órákban osott az oső.

Budapesten szerdán este 21 órakor a hőmérséklet 6 Celsius fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, gyöngén emelkedő irányzatú.

Várható időjárás osütörtök estig: Elénkobb szél. Változó felhőzet. Holyenként ködös idő, többhelyen oső. A hőmérséklet kissé emelkedik. /MTI/

/Magyar-Szovjet Barátsági Hetet rendeznek Ujposten, folyt./MSZMT § Ko K8

Keddén, november 23-án szovjet kisfilmeket mutatnak be. 24-én, szerdán este 7 órakor a Tunggram-gyár dolgozóinak zenekara hangversenyez az MNDSZ székházában. Osütörtökön, november 25-én új MSZMT-csoport alakul a Hazai Pamutiparnál s ennek keretében kulturális csoport is olődnak. Műsoros olőadást tartanak az államosított Lázár és Ofnér vállalatnál is. Ugyan e napon több üzomben a sztahanovista mozgalomról tartanak olőadást. Délután 6 órakor a Nagy Októberi Forradalom emlékünnopélyét rendezik meg a Magyar Pamutiparban. Ünnopi beszédot Zsombor János mond. November 26-án, pénteken az Uj Világ szerkosztó gárdája és novos olőadóművészek a MINSZ székházban /Április 4.-tér 5.sz./ "Élő Uj Világ" ostot rendeznek. Az ünnopi hét utolsó napján a Katholikus Kulturházban /Szent István-tér/ a WM gyári munkásszínjátékosok Rachmanov: "Viharos Alkonyat" című színművét játsszák. Az ünnopi hét iránt Ujposten és a környező városokban rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg. /MTI/

S.

B 39. kiadás 1948 november 17. 22 óra 15 perc

Uj tudóstípusra van szükség - Az Eötvös-kollégium évnyitója

Na/Go/Ko Bn Az Eötvös-kollégium/újépítésé/ szakmájában a magyar demokrácia totomos anyagi áldozatokat hozott. A kollégium épületét most helyreállították és így megindulhatott a rendszer tanulmányi munka.

Szerdán este tartotta a kollégium újbopólyos évnyitóját, amelyen megjelentek Révai József országgyűlési képviselő, a Szabad Nép főszervezője, Szávai Nándor kultusz-állatmiskar, ott voltak az egyetemek, a különböző kollégiumok, egyesületek és testületek képviselői.

A megnyitőbeszédet Lukács György egyetemi tanár tartotta. Rámutatott, hogy ma előtérben a tudás, a demokratikus szakemberek nevelése áll. Az a fordulat, amely az egyetemi ifjúság munkájában bekövetkezett, nem jelenti igazolását annak a régi előfántesonttornyos szellemnek, amely hosszú ideig az Eötvös-kollégiumban is uralkodott. Uj utat kell keresni és ebben részt kell venni az Eötvös-kollégium tanári karának és ifjúságának is.

A magyar tudósok igen tekintélyes része az Eötvös-kollégisták közül került ki - mondta Lukács György. Természetes, hogy ami a kollégium régi hagyományából jé, azt népi demokráciánk fenn akarja tartani. Szükség van, hogy fokozottabb mértékben kiképzett demokratikus specialistákat, vagyis új tudóstípust neveljünk, akiben megvan a legmélyebb szakismeret, aki azonban ugyancsak nem szakadt el a nép életétől, a közélettől, nem szakadt el azoktól a döntővilágmozgató és politikai változásoktól, amelyek társadalmunkban - Magyarországon és másutt is - az utolsó években végbementek.

Lukács György ezután kifejtette, mennyire megkönnyíti az új típusú tudós nevelését az, hogy tudományos szakmája mellett, azzal együtt állandó kölcsönhatásba lép a marxizmus-leninizmus tanáival.

- Az utolsó évtizedek tudósait - mondta - két típusra lehet osztani: az egyik a szűk területen mozgó specialista típusa, aki a maga területén egészen hasznos munkát végez ugyan, de a legfőbbben beárkózik egy szűk területre és azonkívül nem akar semmit sem tudni. A másik oldalon látjuk a könnyelmű, dilettáns, reakciós típusukat. Elveszében van a tudományból annak a tudósnak a típusa, akinél saját tudományának ismereteit szakadatlanul támogatják, szélesítik azok az ismeretek, módszertani megfontolások, melyeket a tárgyköréhez legszorosabban fűződő más szakmából nyor.

/folyt.köv./

B 40. kiadás 1948 november 17. 22 óra 30 perc

Uj tudóstípusra van szükség, folyt. Na/Go/Ko Bn

A marxizmus világnézete, tudományos módszere éppen abban áll, hogy lerombolja a határokat, hogy egységet teremtsen a tudomány egyes területei között, lehetővé teszi, hogy minden kérdést a maga intenzív, mozgó, eleven egészében lássanak. Ezt meg tanulni a marxizmusból csak akkor lehet, ha a marxizmust helyesen tanuljuk meg.

Ha demokratikus szakembereket akarunk nevelni, akkor olyanokat kell nevelni, akik elmélyedten foglalkoznak a maguk szakmájával s akik képesek a maguk szakmájában új ismeretekkel, új módszerekkel, új felfedezésekkel gazdagítani a magyar tudományt.

A lelkes tapsal és éljonzóssal fogadott beszéd után Lutter Tibor, a kollégium igazgatója hangoztatta, hogy a kollégium külső és belső újépítési munkája most fejeződött be annyira, hogy a kollégium normális élete, tanulmányi rendje megindulhasson. A kollégium radikális hagyományait új pozitív tartalommal kell kitölteni, új, a néppel összefort értelmiség kialakítására van szükség. E tekintetben az Eötvös-kollégiumnak nagy szerepe van. A fordulat éve az Eötvös-kollégium

is meghozta a változást. A kollégium most a magyarban dolgozók munkájából újépült. A kollégium jövő feladata, hogy haladó tudományos szellemben demokráciánknak tudományos utánpótlást, kitűnő szakembereket, tudósokat és kitűnő nevelőket neveljen.

A kollégisták nevében Frankl Róbert megöröközte a kollégium olmult három évről, azokról a változásokról, amelyek az ifjúság nevelésében, a tanári karhoz való viszonyában és általában demokratikus nevelési rendszerünkben bekövetkeztek.

/MTI/

Végső